

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. П. ПОБ.
Телефон Редакції 245-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Код: П. К. О. Львів 301.000
Банк Чеських Лягон
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . 30.00 „
річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 НОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

ФУТРА, ПАЛЬТА, УБРАННЯ ФАБРИКА Рот і Рудерфер О Д Я Г І В Львів, Леґіонів 3/1. (над кіном Палас)

Рудольф Беран творить новий федеральний уряд.

В середу вчором ген. Сирони віддав президента Еміля Гаху та зголосив димісію свого уряду. Президент прийняв димісію та попросив Сиронів тимчасово виконувати урядові функції, доки не утворить нового уряду Ру-

дольф Беран, що дістав цю місію від прези-

дента. Як відомо, Беран є головою партії національної єдності.

ВЕЧЕРНИЦІ „ПРАВНИЧОЇ ГРОМАДИ“

14. II. 1939.

Інтерес держави.

Львів, 1. грудня 1938

Повний текст декрету „про охорону деяких інтересів держави“ появилася у „Ділі“ позавчора (ч. 266 з 30. XI); сьогодні дозволимо собі звернути увагу на ті його точки, які мають суто політичний характер і при ригористичному стосуванні можуть зробити цілий переворот у громадському житті держави. Досить сказати, що в польській пресі вчили ми думку, що цей декрет багато поважніший, строгіший і з погляду громадянських свобод небезпечніший, ніж навіть декрет пресовий. Із доривочних розмов з деякими польськими послами та журналістами у соймових кулуарах зараз у першому дні відкриття нової каденції сойму — можна було зміркувати, що ні один інший декрет не буде підданий такій критичній аналізі, як саме цей, дарма, що оперує таким аргументом, як інтерес держави, який розбюрює кожного польського патріота, зокрема такого, що найшовся у посольських рядах нішнього сойму.

Як при розгляді пресового декрету, так і цього мусимо згорі зазначити, що ніхто не може мати ніяких застережень проти деяких його постанов, як напр. проти страйків у військових фабриках і майстернях, чи проти харбарництва або платного посередництва за вироблювання посади (процес Паралевичевої і Фляйшерої). Залишаємо на боці статті, що торкаються боротьби зі страйками та люкавами (цікаво, що в декреті нема ні слова про т. зв. окупаційні страйки і їх заборону) та про приписи з діянки міністерства фінансів (підняття тривкості валюти і довіра до неї). Так само окрему категорію творять загострені приписи про поліційний нагляд, що його можна простягнути над одиначами, які були засуджені за державний злочин: у часах національно-політичної боротьби та численних політичних процесів (хоч формально, у буквальному сенсі, кримінальний закон не признає поняття „політичного“ проступку чи злочину) — 14 стаття нового декрету може стати джерелом найприкріших життєвих труднощів для численних громадян, які вже свою вину відпокутували у в'язничих мурах та може саме хотілиб відійти від усіх таких справ. Це все — кажемо — ті статті декрету, яких ми тут ближче аналізувати не будемо.

Але ось є статті 5 і 6. Перша з них звучить: „Польський громадянин, що у зв'язку з політичною діяльністю у польській державі приймає від особи, яка діє в користь чужого уряду, матеріальну користь для себе або іншої особи чи лише її обіцянку або теж домагається такої користі — підлягає карі в'язниці“. Ця точка торкається так званих чужих агентур і коли річ іде про інсугіти чужих інтересів (та ще й за гроші) — все в порядку. Але іншого характеру дістає та точка у зв'язку з черговою: „Польський громадянин, що входить у порозуміння з особою, яка діє в користь чужого уряду або міжнародної організації, з метою

Протифранцузькі демонстрації в Італії.

В середу ввечері відбулись у Римі проти французької демонстрації. Велика юрба домагалася, щоб Франція віддала Італії Ніццу, Корсику і Туніс.

МІНІСТР ЧІННО ПРО РОЛЮ ІТАЛІЇ ПІДЧАС ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ КРИЗИ.

Мін. Чінно виступив у палаті послів промовою, в якій м. ін. обговорив ролі Італії підчас чехословацької кризи та мотиви італ. мобілізації з огляду на прийняті взаємини з Англією. Після його промови дійшло до протифран-

цузької демонстрації; послі вигукували: „Туніс, Корсика!“

ФРАНЦУЗЬКИЙ АМБАСАДОР У МУСОЛІНІЯ.
Мусоліні прийняв у приватності мін. Чінна французького амбасадора Франсуа Понсе та розмовляв з ним пів години.

МУСОЛІНІ ВИБИРАЄТЬСЯ ДО ЛЬОНДОНУ?
У римських урядових колах беруть під увагу, що Мусоліні виїде з Чінном до Риму, щоб арештувати Чемберлена, який виїжджає в січні до Риму.

Загадкова димісія басарабського королівського команданта.

Як подають урядово з Бухарешту, уряд румунського монарха перед кількома днями команданта басарабської корпусної округи Антоанеску, що був міністром війни в уряді Гоги. Він виступив свої урядові повноваження, маніфестував назовні свої політичні погляди недомисливим способом.

АТЕ припускає, що Антоанеску виявляв симпатії до „залізної гвардії“.

УБИВСТВО КОДРЕАНУ — ЦЕ „ОСТАННІЙ АКТ ЛІКВІДАЦІЇ ЗАЛІЗНОЇ ГВАРДІЇ“.

Як подає агенція Радор, румунська преса

коментує убиство і смерть Кодреану й товаришів як „останній акт ліквідації колишньої „залізної гвардії“. Преса підкреслює, що більшість молоді не солідаризується з терором. Уряд заохочувався студентством, дав йому багато стипендій, тепер робить поважні зусилля, щоб ліквідувати безробіття серед інтелігенції.

„ЗБЕРЕГТИ ЛАД ЗА ВСЯКУ ЦІНУ“.

Всі румунські станиці жандармерії дістали гострі інструкції, щоб зберегти лад за всяку ціну. Жандарми можуть стріляти до терористів, не попередивши їх.

і підприємств проти падаючого вогню діяльності. Według 85 487, 489, 493 pk. oraz 85 36 i 37 ust. praz. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący L. Malicki wr. Protokolant mr. Barabola wr. Za zgodność wz. Koll. kier. sekr.

VL 1. Pr. 655/38. — Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd Okręgowy w Łwowie Wydział VI karny w składzie następującym: Sędziowie S. O. Malicki, Sędziowie S. O. dr. Locker i dr. Polnickiewicz w sprawie konfliktu czasopisma pt. „Dilo“ z daty Łwów dnia 16. XI. 1938 do sygn. VI 1. Pr. 655/38 na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 listopada 1938 po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Łwowie postawiając: A) uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 15. XI. 1938 przez Starostwo Grodzkie we Łwowie konfliktację czasopisma pt. „Dilo“ nr. 254 z daty Łwów 16. XI. 1938 zawierającą w artykule pt. „Zapowiedzi nowego period polskiej polityki“ w ustępie od słów „Ale Polaczka“ do końca artykułu, oznaczoną wyst. z art. 179 kk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. nakaz dalszego rozprawczania tego pisma drukowego. Zarazem wydać się odpowiedział. nemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by odczesanie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu położy za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17/12 182 Dapp. nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. B) nie uwzględnić wniosku Prokuratora o uznanie za usprawiedliwioną konfliktację w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem jako przysięgę“ i konfliktację tegoż uchylić. Uzasadnienie. Ad. A) Ustępie pod A) w sposób tendencyjny i świadomie fałszywy mogący zamierzać ogół publiczny, przedstawia sytuację polityczną Polski. Według 85 487, 489 493 pk. oraz 85 3 i 37 ust. praz. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Ad. B) W ustępie pod B) wymienionym niedopatrzył się Sąd zamianować jakiegokolwiek przedstawiciela. — Przewodniczący Malicki wr. Protokolant Barabola wr. Za zgodność wz. Koll. kier. sekr.

Nr. akt. VI 1. Pr. 644/38. — Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd Okręgowy w Łwowie Wydział VI karny w składzie następującym: Sędziowie S. O. Malicki, Sędziowie S. O. dr. Locker i S. O. W. Boczar w sprawie konfliktacji czasopisma pt. „Dilo“ z daty Łwów dnia 15. XI. 1938 do sygn. VI 1. Pr. 644/38 z daty na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 listopada 1938 r. po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Łwowie postawiając: A) uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 14. XI. 1938 przez Starostwo Grodzkie we Łwowie konfliktację czasopisma pt. „Dilo“ nr. 253 z daty Łwów 15. XI. 1938 zawierającą w artykule pt. „Cywilne nasilenie Łepetichów Ukraińcy wywołujące systematyczne dyktando do łowców ryb“ a) w ustępie od słów „czar“ do słów „Jordan“ b) w ustępie od słów „Zokreślenie“ do słów „Kordom“ c) w artykule pt. „Prometeizm i konfliktacja polityczna“ w ustępie od słów „północny“ do słów „nad Dniem“ d) w artykule pt. „Zaczynamy i myśle“ w ustępie między słowami „Europa“ a słowem „dokodytala“ e) w artykule pt. „Europejska polityka i Karpatska Ukraina“ w ustępie między słowami „zainicjaty Ky“ a słowem „dali“ f) w artykule pt. „U wyzwoleniu“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ g) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ h) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ i) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ j) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ k) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ l) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ m) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ n) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ o) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ p) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ q) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ r) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ s) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ t) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ u) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ v) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ w) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ x) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ y) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ z) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ aa) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ab) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ac) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ad) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ae) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ af) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ag) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ah) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ai) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ aj) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ak) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ al) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ am) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ an) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ao) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ap) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ aq) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ar) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ as) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ at) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ au) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ av) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ aw) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ax) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ay) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ az) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ba) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bb) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bc) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bd) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ be) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bf) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bg) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bh) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bi) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bj) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bk) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bl) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bm) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bn) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bo) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bp) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bq) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ br) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bs) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bt) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bu) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bv) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bw) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bx) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ by) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ bz) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ca) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cb) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cc) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cd) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ce) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cf) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cg) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ch) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ci) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cj) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ck) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cl) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cm) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cn) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ co) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cp) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cq) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cr) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cs) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ct) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cu) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cv) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cw) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cx) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cy) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ cz) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ da) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ db) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dc) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dd) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ de) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ df) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dg) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dh) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ di) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dj) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dk) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dl) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dm) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dn) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ do) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dp) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dq) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dr) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ds) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dt) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ du) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dv) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dw) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dx) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dy) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ dz) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ea) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ eb) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ec) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ed) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ee) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ef) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ eg) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ eh) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ei) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ej) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ek) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ el) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ em) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ en) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ eo) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ep) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ eq) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ er) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ es) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ et) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ eu) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ev) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ew) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ex) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ey) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ez) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fa) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fb) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fc) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fd) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fe) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ff) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fg) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fh) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fi) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fj) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fk) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fl) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fm) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fn) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fo) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fp) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fq) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fr) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fs) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ft) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fu) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fv) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fw) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fx) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fy) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ fz) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ga) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gb) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gc) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gd) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ ge) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gf) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gh) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gi) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gj) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gk) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gl) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gm) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gn) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ go) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gp) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gq) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od słów „A-zi“ do słowa „bag“ gr) w artykule pt. „Zaczynamy pracę nad oświeceniem“ w ustępie od sł

шкодити польській державі — підлягає карі в'язниці". Таким робом напр. можнаб підняти під поняття „порозуміння з особою, що діє в користь чужого уряду" — кожну розмову з акимнебудь чужинським журналістом, який — як патріот чужинської нації та громадянин чужої держави — мусить, очевидно, дбати про свій національно-державний інтерес. Однак тигар тієї статті у словах „з метою шкодити польській державі". І тут саме „законник": на таї інтенції таких зв'язків („порозуміння") і на таї дефініції, що саме творить „шкоду держави" — можуть виринати найбільші суперечності й конфлікти між громадянами та владою, що потягатиме їх на підставі цього декрету до відповідальності. Можуть тут теж виринати поважні конфлікти з почуттям професійно-журналістичного обов'язку, який каже орудувати тільки правдою і тому в розмові чи листуванні з кожною людиною, поляком чи чужинцем, інформувати його про правдиві речі. Знаємож зі щоденної практики, що не про всі факти відносно писати, хоч їх правдивість ніхто не може оспорювати: одні стоять на становищі, що оголошення їх принеслоб саме добро державі, хочби тому, що може запобігти повторенню таких фатів; влада стоїть на становищі, що таке оголошення — це шкода для держави, бо може викликати прилюдний неспокій.

Поширення і поглиблення таких сумнівів мжемо у статті 11: „Хто прилюдно поширює вістки, що мусять спричинити болючу шкоду інтересам держави або ослабити оборонного духа громадянства або теж обізвати повагу начальних органів держави — підлягає карі в'язниці до двох літ і гривни". Тут уже виразно бачимо, що річ іде про писане або друковане слово і тому ця стаття є ще далішим загостренням приписів пресового декрету. Наводимо буквально цитат з несконфіскованого варшавського „Кур'єра Польського": „Боїмося, що саме цей дуже широко й загальною зредатований параграф декрету стане джерелом нещастя і терпіння для всіх. Поняття „прилюдно" є дуже простяжне. Воно охоплює віча, збори, пресу, друки, відозви, але також залізничний вагон, каварню, цукорню, ресторан, трамвай, театр, кіно, крамницю, фабрику, вартат праці. Розмова, ведена на всіх тих місцях, може бути признана за „прилюдну". Донощитцтво, шпідлість, провокація може стати тут насущним хлібом населення. Поляки мусілиб замінитись у німий нарід, щоб оминити наслідків можливо, досить необережно сказаного слова. Ось чому повинноб адаватися, що одним із перших діл нового парламенту повинна бути новелізація декрету про охорону деяких інтересів держави".

Та вже небувало досі повину вводити два параграфи 13-ої статті декрету, які творять обмеження і санкції для радіослухачів: декрет передбачує розпорядок міністерства внутрішніх справ, що забороняє „публічно" слухати аудіцій з означених радіовисільних станцій. І знову прийдеться тут мати до діла з інтерпретацією, що значить „у публічному місці" або „з більшою гурті осіб" (навіть у приватному помешканні?). Коли одночасно приймемо під увагу специфічний характер політики аудіцій Польського Радія (наприклад львівські аудіції в справі Закарпаття чи з нагоди 20-літніх роковин польсько-українських боїв), то можна собі уявити, що значить для мільонів громадян непольської національності обмежувати їх свободу при слуханні аудіцій закордонних радіостанцій.

Інтерес держави — це велике слово. І тому не слід його вживати надто часто, у надто різнорідному стосунку, та ще й тоді, коли відразу насуваються сумніви, чи правильно тут ужито того вислову. На сторожі інтересів держави стоїть уряд та всі підчинені йому органи влади. Але сам той факт, що уряди змінюються і — буває — новий уряд цілком інакше розуміє інтерес держави, ніж його попередник, сам той факт, що у кожній державі (громадянській) зустрічаються різні політичні програми та світогляди, свідчить, що нема одної тривкої і незмінної дефініції, що саме є добром держави, що є її інтересом. Що ж казати, коли річ іде

про державу, яка не є однородно національною і яка (за текстом конституції) є „спільною добром усіх громадян", при чому між різними групами громадян існують найповажніші суттєво найбільш суперечливі концепції державного устрою та державної внутрішньої і закордонної політики, підтримувані аргументом „інтересу держави". Приклад: українці вважають, що не тільки в їх односторонньо-українському національному інтересі, але й загальному інтересі польської держави лежить впровадження для земель з територіально українською більшістю автономію, — частина польського громадянства вважає таку вимогу мало не державною зрадою! Ми стоїмо на становищі, що в інтересі держави є, щоб кожний громадянин був характерним патріотом своєї нації, прив'язаний до рідної мови та віри батьків, бо з сильних характеристик громадян складається сила держави. Але знаємо, що такий погляд мусить доводити до розмежовування поняття „нація" і „держави" та до устійовування меж, де інтерес одних понять збігається і де розходиться. Це була велика проблема, якої ніким робом не риває така загальнікова формула, скоплена з одного речення, як її представляє 11-та стаття декрету „про охорону деяких інтересів держави".

І тому ми глибоко переконані, що саме в інтересі польської держави є новелізувати цей декрет.

Як писати про політику — за нового декрету.

Пишу цим разом на пробу, щоб переконатися, чи можна погодити свободну думку з друкованим словом — під новим пресовим декретом, бо ось люди роблять багато крику, а то — мабуть — нема за що лякаться, тільки треба спокійно і по правді писати.

Мені нагадалось, як свого часу написало було „Нове Зеркало":

„Тихо діти — не кричіть.

Нате вам мітрополіт!

Нате вам ще й владуку.

Лиш не робіть много крику!"...

Було це мабуть з нагоди похликання першого нашого єпископа на владичий престіл до Станіслава, на що десятками років чекало наше громадянство.

А ось тепер усі наші громадяни займаються питанням, політичною новиною: від кого залежить доля Карпатської України чи Русі? Та ця проблема подобалася не тільки українцям, але й нашим полякам, бо ось недалеко від нас гар-

на країна і збирає охота дещо сказати. Тільки ба признати, що цю проблему найдокладніше проаналізувала польська преса. Ось хочби вийти в руки: „Слово Народове", яке в числі 317-го виразно заявило, що не треба тратити сил на виказати, що віденський арбітраж створив і піддав від Карпат: „політичний двоголд, що скридли не тільки словаків і русинів, але й діти в Польщу!"... Розуміється, крили на усім!

І тут знову нагадується мені вислів однієї з найповажніших польських політиків: маршал Станіслава графа Бадецького, котрий привів до сказан був, що коли арбітраж нікого не визнає, то видно, що він справедливий.

Але політ полією, що Закарпатська Русь анишається при Чехословаччині у федерації, хоче називатись Карпатською Україною, і в похлихити спори і боротьбу на тему русинів, русаків, руских та інших настоящих і неіснуючих ірванців.

КАРЛО ЛЕРБС.

ДОЛЯ МИСТЦЯ.

Одного маляря, що по довгій і пристрасно впертій праці дійшов раптом серед беславних буднів до глибокого признання та вже навіть усміхався на вістку, що його стали вважати пробовником нового напрямку, стрінула важка доля. Він викінчив саме великий образ, що був признаний на „виставу наймолодшого мистецтва" та дуже журився, щоб той образ відставити із своєї роботи. Коли носії постогнували потахили образ і зникли вже за сходами, він стояв нагорі веселий, з долькою в кутку уст та глядів їм услід. Величезна заслуга з полотноних повязаних лавою, що саме зникла за вутлом, — це була сума переведених у важкій праці годин, образ вічного шукання, болючого напруження, розумчливого приниження та головокружної розкоші — вона скривала в собі сповнення туги та давала запоруку остаточно підему угору. В його серці загорілось одне бажання і він хотів збігти сходами вліз. Тоді поховануся і впав коміть головою; та зваки ще потахло сонніще почування перемоги, він уже лежав зівечений під ступинами.

А коли по довгій хоробі тиждего стрясення мізку нібито виזורів, показалося, що цей, якби злобно наперед обрахований упалок скалічив усю його життєву тутість. Німий та оглухий, нездатний до ніякої праці, він кунув у своїй роботі і тільки тоді тремтів від зворушення, як його хотів з любов'ю мисля віддати, або як хотів там щось переставити. Аж після цього залізали його кремені, яких він збавити, у спокую і остаточно цілком про нього забували. Коли не лежав тихо в ліжку, або бездушно глядів на папіру, яку перед ним трівожно ковав кизаа тяжкою рукою на

папір поплутані лінії, відтак розкидав під стіл картки. Пять літ не чув ніхто від нього одного розумного слова.

Але одного дня, коли він неспокійніше, як звичайно, ходив по робітні — а ходив поволі і злегка бутав головою — впав його безвольний погляд на „Ранній Часопис", що випадково лежав на його столі та прилип на відбитім товстим друком оголошенні: „Вистава". Глядів довгу хвилину, і тьмяна полуда його очей звільна оживала і чогось шукала, начеб він зачав над чимсь пригадуватися, начеб епід руїн його думок уставав давно присипаний жоний світ. Повільним рухом потягнулася рука кілька разів по чолі; нагло обернувся, рушну до стіни кроком, що нагадував рух пробудженого голубника, взяв свій запорошений капелюх а вийшов.

Непомітно зійшов сходами адля і вийшов з дому. Не гаючи ні хвилини, пішов просто з дивною швидкістю, тавив на дорогу до антавної палати і вийшов до будинку. В нагопті відвідувачів, де між звичайними гістьми з крашого світу були деякі дивно одягнені люди, з незначайним вигладом, ніхто на нього не зверну уваги тай і ніхто був би не пізнав у сухорляному, сивобородому й похилому чоловікові колишнього гордого, самопевного і славно мистця. Якийсь час він блукав мовчки по кімнатах, де якийсь критик мистецтва намагався представити найбільшого напрямку перевершити палкими заявами; але з цього калекоту не доходила ніяка сила до його збудженої душі. Так він прийшов остаточно в ті спокійніші місця, де висіли твори певного значення в охолодженому, чистому повітрі; і той самий упертий він, що походив з невідомих, темних гандів і допровадив його аж сюди, привів його перед його останній великий твір, що його тут помістив.

Про те, що було далі, довідаємося з однієї одного мудрого і поважного чоловіка, який саме в тій хвилині стояв з приятелем перед ним образом. Розмовляли напружено про віки і роджування людського самопочування, що його стверджує та заперече постійний зміни... При цьому він заперичив, що він не хотів ставити невідачий, старший панок, одягнений не по джентельменськи, а якось так, як буває у сільних людей та почав також оглядати образ. Але лише чужинця впадо йому в пригадало одного хворого, що при жуванні з гарячки старається з трудом відшарудити та впорядкувати в голові все те, що дошло до таблицюю з імен, що була прикріплена до вразу. Була це металена плітка, що у вітні невинні від інших записаних наперсних таблицю у кімнаті наймолодших, за роком уродження маляря мала це порожнє місце, прозначене рік його смерті. Нагад спалахнула думка життя від страшною свідомості. З такою силою він повалився на лавку і зирк на шовкову подушку.

Коли обидва збентежено над ним скаржили, помітили в зворушенні, як із тієї руни вимувалися їм колісні знані риси майже зовсім чужого. Але в очах, що все ще отворилися до діла на образ, вони побачили в невідомому скорій черзі пропес величезного переживання страшною свідомості — і вони були проти долі, що в цій годині хотів зняти з раа усю заслугу. А далі бачили страх і ласка якоїсь невимовно глибокої, вистане розблистою свідомості, що покладала кілька сердечних ударів нісиком, котрий ним, а описав нагад завався в вітри і лавку навіки для людських очей.

Перед К. А. Я.

Апостольська Столиця заіменувала вже єпископа Діонізія Нарадія апостольським адміністратором Карпатської України з осідком у Хусті. Цей достойник налаждає поправді релігійні відносини і так підуть далі при Божій допомозі справи господарського значіння, культури і політики, що своїми зв'язками наближаться також до найближчої сусідки Польщі, коли вона захоче підтримати здоровий розвиток молоденької України.

Ми знаємо, що там покищо: гори, анальфабетам, господарські злиди і до того баламутить нарід, щоб вертався до мадярів, але значемо також, що там є природні скарби землі у тих підкарпатських горах і долах, як також добра воля тамошнього народу братися до праці влас-

ними силами на свою кращу долю та добра поля провідників, що навчилися працювати з народом і для народу.

Тому ми по ширости бажаємо, щоб ці гори і верхи перемінились у швейцарський краєвид — зелений із заможним народом, що власним промислом добуває гаразд, волю і мир. Бажаємо щоб той добрий нарід заспівав нову пісню:

Ой верше, мій верше, мій зелений верше,
Вже ми ліпше буде, як ми було перше...

А з цього певно не вибде ніяка небезпека для мира в Європі, ані для Польщі, бо-ж уже прийшов час, щоб усі слав'яни стали добрими братами!

І тоді вже не треба буде нас посилати поза врата декрету, на строги кари... К. Левницький.

З польської преси.

Відгомін польсько-совітського порозуміння.

Єндешкий „Варшавський Дзєннік Народо-тї“ так оцінює відмову польсько-більшовицького порозуміння:

„Отож — скажемо на закінчення — на тлі того всього, що сталося і що діється в Європі, треба признати, що вістка подана на початку — це хосенна й необхідна пригадка географічних та історичних фактів, яких не можна поминути, коли думати про майбутнє Європи. Ця пригадка відібється ехом у Берліні, буде хосенна для англійських та французьких політиків, спонукає румунів подумати про різні речі, що мають границю з Совітською Росією, та деяким чекам, що занадто покванпно дали волю своїй фантазії.

Ця пригадка повинна спонукати також до міркувань і застанови тих людей і в Польщі, які забули, що на схід від нас є не тільки держава боевого комунізму, але також Росія, що має таку довгу історію, як Польща, і яка може погодитися зі слабим опертям на Балтик, але не може обійтися без берегів Чорного моря, кавказької нафти і чорнозему свого полудня“.

Так і чути ті самі нотки, які ще так недавно гомоніли в єндешкій аргументації за прилученням цілого Закарпаття до Мадярищини. На тижку єндешького публіциста про новий лад на сході Європи рішатимуть тільки інтереси Московщини. Це теж погляд... Але кілька таких поглядів вже заперечило й радикально перекреслило життя!

„Кур'єр Варшавський“ підходить до цієї справи з іншого боку, хоч доходить до подібних висновків:

„Безсумніву наш загаль з живим задоволенням прийняв дві вчорашні вістки з ділянки взаємини з сусідами.

„У Мінхені зарисувалася можливість пакту чотирьох великодержав західної Європи і можливість пустити на бистрі води бігу події у східній Європі. Але це виканкало поважну тривогу в Англії й у Франції. Оба уряди, англійський та французький заявили тоді на нарадах парламентів, що не думають про пакт чотирьох але що рахують на співпрацю також і Росії в користь мира Європи.

„Отож польсько-російська заява — яка є доброю працею Польщі в користь мира, Польщі, що зберігає всі свої противаги супроти совітського комунізму — підтримує саме таку політику. А це політика напевно краща ніж проповідувана сьогодні тут то там, хочби пошепки чи напівпошепки, політика дивих піть у східній Європі“.

„Дзєннік Людові“ радіє, що польсько-більшовицьке порозуміння перекреслює можливість німецько-польського походу на схід:

„Як воно не булоб, треба признати мюнхенський протокол за позитивний факт. Цей факт підкреслює незалежність польської політики і перетинає сплетні, які відповідають зрештою тенденціям гітлерівської Німеччини, на тему втягнення Польщі до німецьких планів „святої війни на сході“.

Незалежність польської закордонної політики підкреслює також єндешкий „Гонєц Варшавський“:

„Рішні масонсько-марксистівські середовища не розуміють, що Польща, ведучи самостійну політику в інтересі власного народу і держави, може мірвати одною мірою Німеччину й Росію. Це міра інтересу держави й польського народу, подикто-

вана змаганням до втримання мира й рівноваги в середній і східній Європі“.

Орган „Фронту Морж“ „Дзєннік Бидгоскі“ підкреслює з особливим натиском протукраїнський характер польсько-більшовицького порозуміння:

„Цей комунікат (тобто комунікат про польсько-більшовицькі розмови — Ред.) має свою промовистість, якщо йде про поль-

Припинили діяльність читальні „Просвіти“ у Ворохті

Надвірнянське староство рішенням з дня 17. листопада ц. р. припинило діяльність найрухливішої в діятинській філіяльній окрузі читальні „Просвіти“ у Ворохті, що вже 35 років працює для культурно-освітнього розвитку села. В цьому ювілейному році читальня мала коло 200 членів і гарну бібліотеку. При читальні гарно працювали самоосвітній, театральний і музичний гурток, „Молода Просвіта“ і хор; рік-річно відбувалися Шевченківські концерти, академії, театральні вистави та інші національні свята. В липні ц. р. читальня улаштувала першу й одиноку на Гуцульщині виставу книжки і преси, вкінці 21. вересня ц. р. відсвяткувала найкраще на Гуцульщині ювілейне свято в честь Матері-Просвіти, що його звеличав своєю приявністю голова Матірнього Т-ва „Просвіта“ у Львові д-р І. Брик з ювілейним промовом. Текст рішення староства такий:

Starostwo Powiatowe Nadwórniańskie. Nr. B. A. 4/72/r.38. Nadwórna, dnia 17. XI. 1938. Do Zarządu T-wa Czytelni „Proświty“ w Worochcie (na ręce przewodniczącego p. Fedora Hawryluka). Na zasadzie art. 41. ust. ostatni w związku z art. 16. prawa o stowarzyszeniach z dnia 27. X. 1932 (Dz. U. R. P. nr. 94, poz. 808) zawieszam działalność stowarzyszenia Czytelni „Proświty“ w Worochcie, ponieważ Stowarzyszenie, uniażając dnia 21. września 1938 r. obchód z okazji 70-lecia istnienia „Proświty“, nie zastosowało się do zatwierdzonego przez Starostwo programu obchodu, lecz program ten samowolnie przekroczyło przez wystąpienie w czasie obchodu ze sztandarem T-wa „Proświta“, który w myśl de-

cyzji M. S. Wewn. z dnia 23. II. 1938 nr. A. P. 3—100 może być używany przy zbiorowych wystąpieniach Zarządu Głównego, co w danym wypadku nie miało miejsca.

Z powyższego wynika, że Stowarzyszenie przekroczyło zakres swoich uprawnień i wykroczyło przeciw obowiązującemu prawu, wobec czego należało zastosować rygory z art. 16 prawa o stowarzyszeniach.

Od decyzji niniejszej służy prawo wniesienia odwołania do Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie za pośrednictwem tut. Starostwa w ciągu dni 14-tu, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia.

Równocześnie na zasadzie art. 87 pkt. 4 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22. III. 1928 o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. nr. 36, poz. 341) orzekam, że decyzja niniejsza jako wydana w interesie publicznym jest natychmiast wykonalna i ewentualne odwołanie nie ma mocy wstrzymującej.

Za Starostę Powiatowego:
(Cais — wicestarosta).

Tut слід ще згадати, що недавно припинили діяльність читальні „Просвіти“ в Яблоніці коло Ворохти за те, що аматорський гурток відбував проби у Вороненці.

В днях 25. і 26. листопада ц. р. місцева поліція в асисті військової міліції опечатала бібліотеку, канцелярію і домітку читальні в Народнім Домі у Ворохті.

Внесено відклик до станіславівського воєвідства.

З українського життя у Варшаві.

АКАДЕМІЧНА МОЛОДЬ І ЦЕРКВА.

У вивовненій салі Української Студентської Громади у Варшаві дня 25. XI. відбувся відчит о. д-ра Гриньоха п.п. „Академічна молодь і Церква“. Приказом поступу є сильна віра і пізнання догм. Треба розбити індиферентизм релігійний, що є злом моральним. Церква мусить стати храмом Божого життя у нас, Свій світогляд національний треба будувати нам на трієвних засадах Христової Церкви.

Виважалась досить різноманітна дискусія. Замітні були слова п. В. Пасічника: „Наш нарід, щоб опертися усім затіям, мусить стати воляком та аскетом“.

В 950-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ.

Українська Студентська Громада у Варшаві аздумала в дні 26. XI. ц. р. відсвяткувати на ширшу скало свято хрещення України. В останній хвилині прийшла заборона від комісаріату уряду „споводу небезпеченства публічного“. Тому свято відбулося лише в домі п. У. С. Гр. Гостей було багато, а ще більше розійшлося.

Мішаний церковно-студентський хор під умілою диригентурою п. І. Ткачука відспівав ім-позавітно „Милость мира“. „Отче Наш“. „Вірую“

та „Боже, вислухай благання“. Слово о. д-ра Гриньоха, повне віри у краще завтра українського народу, зробило на всіх сильне враження. Всі слідували пильно за словами пролєгента та переносились на українські землі ген далеко, де колись св. Андрей на київських горах поставив хрест світанку і сонця. Багато точок програми не встигло виконати і свято закінчилося відспіванням національного гимну.

В дні 27. XI. відбулася співана Служба Божа у гр.кат. василіянській церкві з нагоди відспівання свята хрещення України. До Служби Божої стануло трьох священників. Церковно-студентський хор під управою п. І. Ткачука співав добре. Українська Студентська Громада прийшла із своїм прапором. Церква була переповнена вірними. На звуки „Боже, вислухай благання“ похилився прапор українського студентства, всі вірні клякнули.

О. С.

ГРАФ ЧАКІ — МАДЯРСЬКИМ МІНІСТРОМ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ?

Як твердити „Експресу Телеграф“, наслідником мін. Кані стане майбутнє гр. Степан Чакі, шеф кабінету міністерства закорд. справ.

„Границі між Карпатською Україною і Мадярщиною будуть такі, як їх визначив віденський арбітраж“.

— ЗАЯВИВ МІН. ЧІЯНО.

Мін. Чіано виступив у середу ввечері у Венеційській Палаті в Римі на сесії Великої Фашистської Ради велику політичну промову, в якій з'ясував нову ситуацію в Середній Європі по судетській кризі, мінхенському договорі й віденському арбітражі. Він присвятив окрему частину промови Карпатській Україні, стверджуючи, що деякі чинники намагалися справою кордонів Карпатської України повалити вісь Рим—Берлін, але зусилля не пощастили.

КОРДОНИ МІЖ КАРПАТСЬКОЮ УКРАЇНОЮ І МАДЯРСЬКОЮ БУДУТЬ ТАКІ, ЯК ВИРИШЕНО ДВАЦЯТЬКІЛЬКА ДНІВ ТОМУ У ВІДНІ.

Між Німеччиною й Італією є в цій справі повна одностайність поглядів, не дивлячись на те, що про те писала преса.

НІМЕЧЧИНА І ІТАЛІЯ НЕБАВОМ ФОРМАЛЬНО ЗАГАРАНТУЮТЬ КОРДОНИ ЧЕСЬКО-СЛОВАЦЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ.

Берлінський „Гренцботе“ повідомляє, що Німеччина й Італія рішили проголосити гарантію чесько-словацько-українських кордонів, щоб унеможливити усімі інтриги.

ПРЕДСТАВНИКИ ПОЛЬСЬКОГО ПОСОЛЬСТВА ВІДВІДАЛИ ПРЕМ'ЄРА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Як подає пресова служба Карпатської України, польський консул зі Севлюша і представники польського посольства з Праги відвідали прем'єра о. д-ра Волошина і висловили йому привіт та побажання від посольства й консуляту.

МАДЯРСЬКА ПРИПИНИЛА ДИВЕРСИЈНУ І ПРОПАГАНДИВНУ АКЦІЮ ПРОТИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Пресова служба Карпатської України стверджує, що на південному пограниччі Карпатської України припинилась диверсійна акція. Мадярське радіо і преса перестали вести проукраїнську пропаганду.

Бритійський уряд розгляне нову позичку на зброєння.

Бритійський канцлер скарбу Саймон промовляв у Палаті Громад у справі фінансування озброєння; він заявив, що необхідно розписати позичку на зброєння. Закон про позичку на зброєння з 1936 р. уловачив уряд до внутрішньої позички до висоти 400,000,000 фунтів штерлінгів аж до кінця цього бюджетового року. На основі цього закону уряд позичив на внутрішньому ринку на зброєння 180,000,000 фунтів; залишається ще невикористаних 220 мільйонів фунтів штерлінгів.

Конференція круглого стола у справі Палестини.

Всі кола, зацікавлені у Палестині, зосередили увагу на плані конференції круглого стола, яка має розв'язати палестинське питання. В арабських колах мають надію, що великий муфті матиме змогу висловити свої погляди; арабська публічна опінія булаб невдоволення, зблизилась до несподіванки, зблизилась до несподіванки, зблизилась до несподіванки.

ПРЕМ'ЄР О. ВОЛОШИН ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ЗДОРОВ'Я.

Прем. о. Волошин вертається до здоров'я, температура у нього помітно обнизилася.

З усіх околиць приїждять делегації, щоб довідатися про стан здоров'я прем'єра та побажати йому скорого видужання.

ЕЛЕКТРИЧНА МАГІСТРАЛЯ З ЧЕХІЙ ДО ХУСТУ

Чеська преса приносить цікаву вістку, що фірма Шкоди випрацювала план великої електричної залізниці, яка вела б по цілій території федеративної республіки із Чех аж на Карпатську Україну. Погінку силу черпає залізниця із спеціальних водних зстав та водних електричних, які доставляли енергію не лиш для залізниці, але приспівалиб теж електрифікацію держави, зокрема Словацьчини і Карпатської України, які мають багато швидких рік. Електрична залізниця не муслаб мати власного шляху, як залізниця, а моглаб йти по відповідно пристосованих дорогах. Таким чином держава шадлаб на вугіллі, якого не має за багато.

МІН. Ю. РЕВАЙ ДЯКУЄ ГЕН. СІРОВОМУ В ІМЕНІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Як подає пресова служба Карпатської України, уряд рішив аложити димісію на окремому надзвичайному засіданні, на якому прем. Сіровий подякував за співпрацю всім міністрам — зокрема українським та словацьким. Мін. Черни подякував прем'єрові від чехів, о. Тісо від словаків, мін. Ревай від українців. Він подякував зокрема за підтримку для Карпатської України у важких хвилинах та за поміч в ухваленні конституції.

ПЕРЕД РЕОРГАНІЗАЦІЄЮ ДИПЛОМАТИЧНИХ І КОНСУЛЯРНИХ СТАНЦІЙ ЧЕСЬКО-СЛОВАЦЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ.

Як подає АТЕ праский уряд рішив зреорганізувати свою закордонну службу. Він закінчує свої генеральні консуляти в Парижі, Берліні та в Лондоні, передаючи їхні функції місцевим посольствам. Також скасують посольства у Південній Америці і в Альбанії та низку консулятів.

НА ДУМКУ САЙМОНА, ПО ВИЧЕРПАННІ ЦІЇ КВОТИ БУДЕ НЕОБХІДНО РОЗПИСАТИ ДАЛЬШУ ВУТРИШНЮ ПОЗИЧКУ; ЗРЕШТОЮ КАНЦЛЕР НЕ ПЕРЕДБАЧУЄ, ЩОБ ЦІЯ НЕОБХІДНІСТЬ ПРИЙШЛА СКОРШЕ, ЯК У 1939. РОЦІ.

Англійська преса міркує, що нова внутрішня позичка на зброєння сягатиме 400,000,000 фунтів штерлінгів.

Засвідчіть свою свідомість і вpletіть свою нитку у прапор „Просвіти“!

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Вівторок, 4. грудня 1888.

„ПОЛІТИКА НАКИДУВАННЯ“.

„Крайська „Нова Раформа“ згадуючи про рішення міністерства внутрішніх справ рекурсу „Народньої Ради“ проти польського письма в руських антах, додає від себе таку замітку: „Присмоєся, що ціла ця азбука справа викликає у нас прикре вражіння. Ми воліли би, щоб русини не привлазували такої великої ваги до азбуки і щоб раз дійшло до того, щоб наші діти в народніх школах Східної Галичини не потрапляли вистися доводі азбуки. Але в цій справі не рішав те, що було би нам миліше. Коли русини до своєї від віків уживаної азбуки прикладають таку велику вагу, що лише ті письма уважють руськими, що писані тією азбукою, — коли уважють цю азбуку своїм народнім життям і одною зі зверхніх ознак своєї національності, — то не гадатимуть, щоб хтонебудь мав право насадити їм під тим оглядом якусь зміну, якої вони самі не хочуть. Все це таке накидування непотрібно дряпати і трити, викликає репріманції але не осягає цілі, бо трудно допустити, щоб русини для того, що їх писатимуть латинською азбукою, рішилися покинути свою азбуку, де якої — справедливе чи не справедливе — прикладають таку велику вагу. Велика треба би бажати, щоб уже раз зникла ця хибна політика накидування“.

НІМЕЦЬКО-АВСТРИЙСЬКИЙ СОЮЗ.

„Російська преса, подібно як французька, підозирала свирку німецьких газет з австрійськими і доказує тепер, що між німецьким цісарем та архим. Рудольфом є великий антагонізм і що німецько-австрійський союз розлазється“.

ЗА ПРИЛУЧЕННЯ БЕЛЬГІЇ ДО ФРАНЦІЇ.

„Соціалістичний рух у Бельгії, що в останні часи набрав був великі розміри, ослаб тріх, зокрема в Шарлемань відбувся конгрес робітників, на якому ухвалено припинити всяку роботу. Характеристично в цьому русі бельгійських соціалістів є те, що вони звивались вже голоси за прилученням Бельгії до Франції. Так бодай пише німецька преса“.

ЧЕСЬКА МЕНШИННА У НІМЕЧЧИНІ І НІМЕЦЬКА В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Як подає „Прагер Прессе“, на основі найновішого урегулювання чесько-німецького кордону Німеччина дістала простір, на якому 1930 р. жило 2,830,000 німців та 750,000 чехів. На просторах, що залишилися при Чехословаччині, живе 240,000 німців у чеських краях і 146,000 в Словаччині й Карпатській Україні. Без сумніву ці цифри неточні — голі азвустати собі, які зміни ввели до них масові втечі у критичних часах право опції і т. п.

На основі приблизної оцінки можна припускати, що чеська меншина в Німеччині, яка до переходу Судетів нараховувала 50,000 душ в Австрії та 11,000 в окрузі Глац (Кладско) в Шлеску, тепер збільшилася до 600,000. Зате в Чехо-Словаччині залишилося 350—380,000 німців.

ХТО ЗГИНУВ РАЗОМ З КОДРЕАНУ?

Агенція Радор опублікувала офіційний комунікат другого корпусу армії, який подає подробиці убивства Кодреану. З нього довідомося, що крім цього останнього загинули Михайло Константинеску, Ян Карінака і Дору Бейліце (вбивники вбитого прем'єра Дуки, заарештовані на безречинцеву авіацію), Ян Карінака, Йосиф Бозатан, Степан Курія, Ян Пелі, Ян Стаде, Ян Атанасію, Гаврило Богдан і Рад Влэд, (вбивники Михайла Стелеску, заарештовані на безречинцеву авіацію) та Степан Гераску і Ян Теандрафір, (заарештовані на 10 літ в'язниці також за вбивство Михайла Стелеску).

На місце випадку прибули звання преставники військового суду 2-го корпусу армії та цивільного суду. Смерть 14-ох в'язнів ствердила лікар у присутності комісії. В цій справі йде слідство. Похорон вбитих відбувся в середу раніше у військовій лазареті в Зізіла.

Антикомунізм створює багато суєти.

ЖИДІВСЬКА НЕБЕЗПЕКА НА ДАЛ. СХОДІ.

Японська націоналістична преса домагається, щоб влада енергійно протиставилась жидівським жидів в Німеччині на Далекій Схід. „Каймі“ дораджує урядові, щоб влада зважилась стримати би жидівську імміграцію.

ЗВІЧАЙНА СЕСІЯ СОЛМУ.

Президент держави закликав парламент до сесії солму й одночасно відкрив закладку сесії, що займатиметься в першу чергу бюджетом. Прем'єр уряд вже вийшов. На засіданні сесії не відбувається в п'ятницю, міністерський кабінет вийде в п'ятницю, міністерський кабінет вийде в п'ятницю.

Присилайте передплату!

Жіноча сторінка.

ЯКІСТЬ ЧИ КІЛЬКІСТЬ.

Могутні та сильні нації ведуть сьогодні пропаганду за якнайбільшим приростом населення, бо бачать у ньому свою могутність і силу.

Зате ми, задоволені численністю нашого народу, починаємо не дбати вже за його кількість, ані за боротьбу з такими страшними руйнівками нації, як: „біла смерть“, бездітність або система „одної дитини“.

Директор державного статистичного бюро в Берліні доводить на підставі дослідів, що з 1000 людей після 150 літ, при дводитинній системі, залишилося тільки 92 одиниці. Це означає, він доводить, що зникає ця 1000-ка по 300 роках.

Наш нарід віддавна стоїть уже на тій небезпечній дорозі, а найбільш болюче те, що цього злочину допускаються не тільки „низи“, але найбільш інтелігентні родини, які могли б дати своїй нації неогдин талант, неогдин варту одиницю. Чи а в нас сьогодні кількох братів, кілька сестер, які велиб культурну роботу спираючись на взаємність?

Уже в найближчих поколіннях бракне нам тієї творчої сили, бракне нам людей. Дослідни над мистецтвом і літературою, доказують нам, що всі генії, були членами багаточисленної родини. Це зовсім зрозуміле, що більша можливість найти талановиті діти у 5—6-дитинній родині, ніж у родині, яка має тільки одну дитину.

Тому українська родина мусить дійти знову як колись до стану, коли матиме найменше 3—4 дітей, бо інакше наш нарід певно загине.

Коли питаємо нашу пересічну українську

родину, чому в неї тільки „одна“ дитина, дістаємо звичайно відповідь: „Навіщо множити бідаків, ми ж навіть для нашого одинака не можемо найти місця!“

Це правда, мое панство, для всіх „одинаків“ ви місце не зможете найти, але якби тих „теї“ було більше, вони набралиб такого гарту у життєвій боротьбі, що не ви для них, але вони самі „п'ястуками“ добулиб собі хліб і місце. Чи всі сьогоднішні великі люди, які трясуть політикою світа, були магнатами або студіювали високі школи?

Ні! Вони добули собі значіння тільки тому, що набрали гарту у життєвій боротьбі, залишивши самі собі.

Не можна жити самою налією, що колесо історії перекотиться скоро через часи політичної нужди, господарського занепаду і національного гнету, і аж тоді нарід оглянеться за провідною верствою.

Щоб мати широку масу інтелігентії треба буде нам багато-багато робітників до праці і тому треба, щоб росла все нова і свіжа генерація молоді, яка могла б вести надплате діло попередніх поколінь.

Пропагуючи ідею численної родини, тимсамим іде не побороємо якоевського принципу. Звертаємо тільки увагу заінтересованим у цій важкій, незвичайно важкій справі, щоб при питанні якості, звертали теж увагу на те, що є моменти, в яких відіграє ролю теж і кількість.

Яр. Мандюкова.

СЬОГОДНІШНЯ ЧЕШКА.

Бура, яка перелетіла над Чехією лишила свої великі сліди і в житті чеської жінки. Звичка до значного добробуту, до безжурного хоч і працюючого життя чеська жінка стала раптово перед великими клопотами, відповідальністю та обов'язками. З того всього вийшла вона з одного боку досить добре, бо виявила в тяжку годину свого народу досить зрівноваженості і готовості нести тяжкі наслідки, які потягла за собою війна, а з другого боку взнала вона досить значних утрат на полі своєї рівноправності та еманіпації.

Чешка досить далека і чужа нам українкам своєю психікою, своїми замишлюваннями та своїм внутрішнім життям. Чешка скоро забула про ті часи неволі свого народу, від яких її ділило ледве двадцять літ. Зразкова господиня — чешка не все була зразковою матір'ю. Такої кількості розводів як у Чехії мало де можна було зустріти, а також і такого легкого зближення між жіночою і мужеською молоддю як це було у Чехії мало де можна було побачити. Це зближення ледве від тої свободи і товариських зв'язків, які панують чи то в Англії чи то навіть в Америці. В Чехії ці взаємини заходили дуже далеко і мали цілком інший, звичайно чисто фізичний підклад. Звичайно це й було причиною того, що чеська жінка дуже усамостійнювалась у своєму житті, особливо у своїй господарській незалежності. Дуже матеріалістично настроєна чешка не тільки у подружжі шукала для себе матеріальних користей, але старалась свої власні заробітки збільшити, щоб так росло її майно, яке дава-

ло їй запоруку на випадок розводу з чоловіком забезпеченого і вигідного життя. Трудно сказати, щоб серед загалу чеського жіноцтва ідеологічні міркування в цій ділянці відігравали більшу ролю. Більшість заробкового жіноцтва над різними феміністичними ідеями та ідеалами зовсім не задумувалась, а пильнувала тільки особистого інтересу.

Та треба віддати справедливості сьогоднішній чешці, що коли прийшла скрутна хвилина для її народу, вона зуміла без великого протесту поступитись власним інтересом. Великий вплив урядовців з різних сторін пограниччя змушує чеські уряди подумати над тим, де тих урядовців примістити. І ось тут повстало рішення звільнити з праці всіх замужніх жінок, що досі заповнюють ще різні уряди. Мають вони у випадку, коли їх чоловік заробляє на життя своєї родини, уступити місце тим безробітним урядовцям, що через останні події лишилися без праці. Закон передбачає для таких замужніх жінок відшкодування у висоті внесених ними обезпечених податків, які виплачуватимуть їм ратами. Треба зазначити, що чешки досить спокійно поставились до цього нового і прикрого для них удару і в чеській пресі можна побачити досить тверезих міркувань з цього приводу зліл пера жінок.

Багато ще різних подібних прикроців чешкає чеську жінку, але власне тут виявляє вона одну добру рису своєї вдачі — в тяжкі хвилини для народу чешка злібна на великі жертви.

ТРОХИ КОСМЕТИКИ.

ПОДВІЙНЕ ПІДБОРІДЛЯ.

Гарнітькі личка дуже часто скоро тратять свою принадлу через так зване „подвійне підборіддя“. Наростання цього подвійного підборіддя деформує риси жіночого личка і старіє його. Причиною цього буває найчастіше ослаблення анцевих м'язів, що тратять свою міцність і обростають товщем, а також від алої переміни м'язів.

Єдиним засобом запобігти творенню цього подвійного підборіддя є прискорити якомога швидше обіг крові та посилити опалі м'язи. Масаж електричний чи ручний, „підбивання“, а також гімнастика шиї і підборіддя це найліпші засоби запобігти цьому лихові.

Електричний масаж треба робити лише у спеціаліста. І з ручним масажем у цьому випадку теж найліпше звернутись до доброї асистентки, але „підбивання“ можна робити і самої собі. Це підбивання можна робити найліпше

полотняним рушником, зложенним кілька разів. Тримати цей рушник треба за кінці а серединою підбивати підборіддя. Такі удари треба все відповідно і послідовно збільшувати (аж до 50 разів) памочивши раніше середину олією чи відповідною запашною змивною водою, яку порадить добра косметичка. По такому підбиванні підборіддя почервоніє на якийсь час, але це а червоніння тільки свідчить про те, що обіг крові збільшився, а по кількох хвилинах а личинку вона цілком зникне. Таке підбивання треба практикувати рано і ввечір. Можна також таке „підбивання“ робити і знеохоченою стороною руки. Руку зложити в кулак, але так, щоб він був затиснений, а електричний і енергійно так підбивати підборіддя.

З гімнастичних рухів будуть найліпші такі:

1) Повертати повільно головою напоза і на ліво, але так, щоб оамена не пухляла.

Крем Halina № 2 (п'ятовий) плекає церу, хоронить перед зморщинами і їх усуває.

Крем Halina № 2 (п'ятовий) плекає церу, хоронить перед зморщинами і їх усуває.

2) Відкинути голову на плечі як тільки далі можна, а потім так схилити її на груді.

3) Схилити голову то на одне то на друге плече. Цей рух дуже добре впливає і на змучені нерви та перепрацьовану голову.

4) Підпихати підборіддя кулаком так, щоб відхилити голову назад, але рівночасно робити цьому відпиханню певний опір. Таксамо нахилити голову наперед, але робити цьому спротив лідперти під підборіддя кулаком. Кулак умістити добре під саму середину підборіддя.

Шоденне виконання цих кількох порад дасть дуже добрі висліди, а часу багато не забере.

З нашої хроніки.

З КЛЮБОВОГО ЖИТТЯ.

Роківни смерті Марії Марковички мали слабий відгук цього року. Також і ввечір у клубі „Нової Хати“ і „Труду“, присвячений її пам'яті, стигнув мало слухачок. А шкода! Бо реферат м-ра Ірини Любінецької п. н. „Нілька відслон із життя Марії Марковички“ давав багато нового матеріалу.

Референтка покористувалась листуванням Марії Марковички. Воно вийшло великим томом а редакцією Богдана Ленкого. У цих листах пізнаємо Марію Марковичку. Спокійний тон, оканована мова, а над усе стиль подібний до того з її оповідань, зовсім згідний з тим образом, що його витворила наша уява. Та прибуває й багато нових рисок. Марія Марковичка — це пізна, любляча мати, що над усе піклується своїм сином Богдасем. Вона не розлучається з ним ніколи. Обоє жана красуня та успішна письменниця, адається вище всього цього ставити своє материнство. Бо в її листах Богдась це центральна особа, а в її записках теж.

Із адивуваннями довідуємось про грошові клопоти письменниці. Хоч вона мала і поважні гонорарі, вона все була в недостаті. Спершу виною були лікні зарібки її мужа, пізніше її заграничні подорож. Щойно на старості літ, вже асруге заміжня, вона зажила спокійно і а достатках.

Цікаві також її взаємини а товаришами пера. Пізнаємо їх із листів, що залишилися. З усіх же живе записки її особою, хоч деякі можна назвати лише дружніми, як напр. лист Шевченка. Мрійливий настрій листів Іллі Дорошенка, палкий Махарава і батяківський Тургенца не лише відміня тих почувань, що їх викликавала „Нерогадана Сфікса“. Її відношення до тих людей не знаємо. Але а листів видно, що й адресати цього не знали. Вона була для них таємна і нікому не дозволяла ближче пілійти до себе.

Відчит перекладала референтка відтитуванням листів, деякі з них перекладала а російської мови. Ввечір затигнувся через те до пізна, але привільні слухача всього а захопленим. На дискусію вже не лишилося багато часу. Говорили м-р. Залівак, Четович, Коренев, Бурачинська.

ГОСПОДАРСЬКІ ПОКАЗИ.

Занятий господарських показів прийнявся не лише у Львові. Також і Край починає ним цікавитись. Ось сперше запросив „Нову Хату“ Союз Українок у Дрогобичі. Від 21. до 27. листопада перевела п. Наталка Гамрих-Коренська там ряд показів.

Покази відбувались у приміщенні Союзу Українок. Вступ мали лише членики т-ва, всіх учасниць було тридцять три. Куро тривав п'ять днів. Треба було а тому короткому часі дати огляд нового куховарства, а також взяти на увагу оаєпізмі побажання членок. Показ починався кожного дня а 5-ти год. і тривав до 7-ої. Перший ввечір був присвячений особливій асистиці, а саме вітаміносним лакоминкам. Показано пиріжковий, напівкаві і чоловічий крем (декареній) та оаєтону сирілку. Другого дня перевалено печиво, а саме на бажання членок пампушки, пірафрантське тісто, смажені пиріжки та оаєтону. Третій показ обіймав різні роди манапек, а саме тортоні, нахалдані, бушети і тартинки. Четвертого вечора пізнали присутні те одну вітаміносну локіну, а саме сирі салати з моркви, капусти та оаєтону того французького. Тут долучено те оаєтону перерізані а гоголі і журавини.

П'ятий ввечір мав характер зразкового приміття. Не задовольни стій показав на трьох столах дитячому, асистиці і на златну дитину. Оаєтону цього був стій буфетовий, до учасниць куро вставляли асистиці приналежності страви. Все те, що нахалдані на курі, могла випробувати. Спершу був відчит п. Газрик-Коренської про оаєтону приналежності гостей, а пізніше учасниці оаєтону страви та на малій гурті проведла ввечір.

Проголошено буде куром дуже адоволені та асистиці побажання асистиці це одна подібна асистиці асистиці.

Сторінка без політики.

Бенкет сто тисяч котів.

Таємничі пригоди на Індійському Океані.

Недавно подали ми вістку про те, що на Індійському Океані натрапив англійський корабель на масу мертвих котів, що плавали по морі. Як виявилось ті коти походили зі самітнього острова, куди дістались з розбитого корабля. Підчас ловлі риб котів захопив приплив і безліч самітних мешканців котячого острова потонуло у морських водах.

Сьогодні подамо деякі подробиці про той таємничий острів, на підставі очевидця Ф. Вілінгса, який брав участь у подорожі кораблем, який натрапив на самітний котячий острів. Отже той очевидець оповідає так:

На слід того таємничого острова попали ми зовсім несподівано. У Таматаві наш капітан забрав на чердак деяку кількість шукачів гуани (штучний навіз із морських вапняних скель). Тубильці оповіли нам про коралевий острів, на якому живе приблизно сто тисяч диких котів. Туди дістались коти перед сімдесяти роками, а саме із розбитого корабля врятувалася одна пара, яка згодом розплодилася до нечуваної кількості. Хоч нам не було подорожі, ми таки рішили збачити з головного напрямку нашої подорожі, щоб познайомитися ближче з островом, на якому тубильці прожили одну з найбільших таємничих своїх морських пригод.

Острів без рослин.

Одного попозудня побачили ми той острів. Був це пустий скелестий ґрунт, без ніяких дерев та без рослин. Сонце пекло немилосердно. В його яскравих променях виринали з лагун червоні коралеві рафи. Невже бронзовошкірим бурлакам стріляти якийсь дурний жарт до голови, що вони намовили нас зійти зі свого шляху? Наш капітан починав уже кидати гострий погляд на безжурних тубильців, які оповідали собі, гейби ніколи нічого, якісь казки. За той час наш вантажник закріпив якор, ми сіли в човен та поплили в напрямі острова. Зі собою ваяли ми двох тубильців. Сонце пражило майже примовісно із чистого блакитного неба. Довкола нас підскакували в морі риби-скакуки, що наче модерні моделі бомб перетинали воду й повітря блискучими лужоватими лініями. Чим ближче до берега ми припливали, тим більше цікавила нас морське дно, яке на віддалі 50 м. від берега видно було крізь чисту як шкло воду, наче на долоні.

Менш-більш по триста ударів весла, вастринг наш човен у плавкім піску лагуни. Мадагаски пішли далі пішки, а ми за ними в наших водних чоботах. Справді кільометрова площа скель виглядала таємничо і привабливо одночасно. Перед нами виднів прегарний місячний краєвид, в якому океан за тисячі літ повижолобляван преріації проходив-коридори.

Занепокоєні мешканці.

Раптом почули ми вереск. Такий нагальний вереск, що ми сторопіли. А за тим вереском

довге пронизливе голосіння-м'явкіт. Ті несамо-вільні голоси, наче від примар виходили з печери віддаленої від нас не далі, як 10 кроків. Мадагаски підняли миттю кілька камінчиків із скельного дна та почали ним жбурляти в темний отвір печери. По кількох секундах із печери вискочив величезний кіт і наче блискавка шез у найближчий печері. Мадагаски споглядали тріумфально на наше счудування. Відтак вони почали надобре бомбардувати печеру великими камінчиками. По перших метках вискочив із печери добрий тузін чорних потвор і шутнув попри нас. Несамовиті мешканці острова гонили короткими поперечними і зигзакуватими скоками по скелестім ґрунті й мигали своїми насистими шкірами перед нашими очима.

Скупані потом брили ми далі. Небагом со-лянина горіла почала зменшуватися. Наставав вечір. Звірята ждали аж настане повний вечір і темін, щоб підчас нічного холоду вибратися на ловлю риб. Ми не потребували довго ждати на оригінальне видовище. Сонце швидко перемінилось у велику вогнену кулю і раптом шезло на горизонті. Чим нижче сідало сонце на дзеркалі океану, тим більше оживав острів. Колиж настав справжній вечір — на острові почався несамо-вільний концерт. Спершу давалися чути поодинокі звуки, відтак вони перейшли в один неколкокий м'явкіт. Коти почали виходити зі своїх печер без страху і не зважаючи на людей, збиралися у лави та йшли у напрямі надбережних лагун.

Нічні лови.

Ціла армія котів, сірих, бурих, чорних, білих кинулася вліз у воду, що чим раз більше відступала від берега. Перший ряд котів кину-ся у воду виплав. За ними інші ряди. Коти маневрували в той спосіб, щоб рибам відстати до-рогу на повне море та замкнути свій ловецький ланцюг. Той ланцюг ставав все грубший і грубший аж згодом перемінювався у справді непрохідний мур. Тоді той живий фронт обернувся і почав гнати риби перед себе, щоб вони таки не передерлися з останніми хвилями. Від-так коти поставали у воді на задні лаби й по-чали на право й ліво кусати, роздирати риби, що опинилися вже лиш на мокрім ґрунті. При-тому котича армія несамо-вільно мавкотіла та верещала, порскала, скомала... Цілі тонни риб почали шезати в ненаситних шлунок. Понад котячу лаву спиналися коти-матері, щоб у зу-бах принести своїм малим поживу, що вереща-ли пронизливо на березі.

Нім швидко втікала, проте наханазі над морським берегом все таки ще тривали. Ми спіймалися й не могли до кінця приглядатися котячому бенкетові. На сигнал із корабля му-сіли ми відплисти човном. Коли корабель пу-скався вже в дальшу дорогу, чули ми ще жах-ливий м'явкіт, який переходив у якесь неволь-не стаякото, а нам мороз проходив поза шкіру".

Союз Українських Професійних Музик у Львові оголошує

Конкурс

для молодих виконавців піаністів і співачок.

Що відбудеться у Львові в міській управі 1935 р. До ко-курсу можна зголоситися найдавніше до кінця берез-ня 1935 р.

Склад конкурсного журі, кімнати і виступи журі-род і довідки речівця конкурсу оголошують (по-часно).

Умови конкурсу:

1. В конкурсі можуть брати участь тільки на-мі українці (українці).

2. Ніс учасників конкурсу: піаністи, які до ре-чення конкурсу (травень 1935) не матимуть святкового 24 ро-ку життя, співачки, які до ре-чення конкурсу (травень 1935) не матимуть святкового 24 року життя.

3. Конкурсна оцінка 10 балів, які учасники кон-курсу подають на адресу Союзу тоді, як дістали за-доншення про допущення до конкурсу.

Точно означена програма конкурсу в об-от дан-ках буде подана в місцевому "Українському Музик" 11-12, 1935.

Зголосення і всім запити слати на адресу "Со-юзу Професійних Музик", Львів, Шашкетів 13. В-відповідь надішлють марку.

Рада Союзу Українських Професійних Му-зик у Львові.

Рембрандт за 100 франків.

Минулого тижня відбулася у брісеській ліцензійній галі ліцензія старих картин. Сер-ед тих картин находилося "полотно невідомого автора на біблійну тему". Хтось под-ав цю за ту картину 100 франків. Ціна ніхто не підняв і принагідний amator біблійних картин забрав свою власність.

Коли новий власник приніс картину дома, змив із неї глибоку пил і бруд та стався зко-дешній незвичайною ясністю фарб та змани-тим рисунком. Експертиза найкращих зна-ми мalarства вирішила, що згадана картина — це белсумний твір Рембрандта "Рахиль, що од-жує свої діти". Той твір, що про його існу-вання було відомо, шез кудись перед 200 ро-ками і щойно тепер випадково його вдалося від-найти.

РАГЛЯНИ мужський від 30л. 50.— ПЛАЩІ жіночі від 30л. 40.—
порукач
ШАПІРА ВУЛ. ЛІКАРІВСЬКА 1

Рекорд лікарського гонорару.

Славною англійського хірурга Еванса в-звали, щоб він приїхав якнайшвидше до Індії до хорого магараджі Вароді, одного з най-гатших володарів Індії. Еванс лікував царя-джу підчас його побуту в Лондоні та змив собі повне призначення Індійського великого.

В телеграмі, яку вислали до Лондону, де-ла відразу визначена висота гонорару: 150 фунтів стерлінгів за виїзд і по 1 ф. ст. за ко-жу мильну дорогу, яка відлітає Лондон від Бе-роді та по 20 фунтів за кожний день, що він лікар перебуває при недужім. З Англії до Бе-роді 8.000 миль; Іншими словами, за подорож з обо-боки д-р Еванс дістане 14.500 фунтів стерлін-гів (більше, як 2.500.000 франків) не рахуючи щоденного гонорару.

Справді за такий гонорар варт іхати в Індії та ризикувати навіть життям.

НОВА ПОВІСТЬ!

ВАСИЛЬ МАСЮТИН

ЦАРІВНА НЕФРЕТА

Повість у двох томах з обгорткою і ри-сунками автора.

Повість з египетського життя і підставі сенсаційної історії про купця Тутенхатона. — Рано-сучасного професора і журналіста.

ЦІНА ТОМУ 2.50 30Л.

Дістанете у Видавничаті "Діло" або в кни-гарних краях.

Скандал з причини цілунку на екрані.

У париському кіні на бульварі Сен Жермен гралилася авантюра, яка була для Парижа і ло-крема для латинської ділянки справжньою не-сподіванкою.

Публіка очинила авантюру з тієї причини, що цілунок аманта та амантки на сцені тривав до-воше, ніж це дозволяють правила доброї по-ведінки. На сцені почалися протести, частина

публіки стала домати крисла. Управа кіна по-кликнула поліцію і коло 100 демонстрантів, зд-бавших студентську молодь, відставила на по-ліцію. Комісар дав демонстрантам утішення та велів виявляти більше зрозуміння для ека-рних амантів. Судового слідства проти де-монстрантів не починали ніякого.

Півнагий мужчина зі шаблею на вулицях Парижа.

Вночі 26. м. м. париський поліціант, який обходив свій район при рі де Ріволі, не-мало налякався, коли побачив раптом серед вулиці якогось мужчину, що біг в одній лиш сорочці, з обнаженою шаблею в руці. Поліціант стинив негайно алрим і при допомозі інших поліці-стів, що збіглися на звук свистка, зловив не-ного бігуна зі шаблею. Поліціанти думали, що мають до діла з навіченим і відвезли його до поліційного комісаріату.

І комісар спершу теж думав, що має перед собою божественного, ознате, коли "боже-вільний" почав говорити, справа вияснилася.

— Ми обоє з жіночкою посварилися і жінка

зробила мені жахливу сцену — оповідав чоло-вік із шаблею. — Підчас сварки вона вряла зі стіни шаблю, що там висіла та кинулася на ме-не. Мені вдалося вирвати оскаленій жінці із рук шаблю, але вона витрунула мене на схо-ди і замкнула двері. Даремне я стукав і дзвонив... Вона не віднавалася. Мені не залишалося нічо-го іншого, як піти на поліцію, що я теж і зробив.

Комісар залишив нещасного мужа панів у комісаріаті. Рано покликав жінку, яка пота-вердила слова мужа. Після вияснення справ муж й жінку пустив комісар дома, але шаблю на всякий випадок сконфіскавав.

Пам'яті заслуженого священника і громадянина.

О. КРИЛ. ВОЛОДИМИР ГРОМНИЦЬКИЙ.

О. крил. Володимир Громницький, довголітній парох Тернополя та невтомний громадський діяч, що оце відійшов від нас, уродився в 1861-ому році в Красній к. Перегінська, у священничому домі. Гімназію покінчив у Львові, геологічні студії у Львові й Відні. Висвятившись у 1885-ому році, працював п'ять літ як сотрудинок та адміністратор у Журавні й у Володимиріях та Лисичах. Від 1890-го року перейшов на становище сотрудинок в Тернополі і по п'ятих роках став парохом у тій столішній Подільці.

Вже як сотрудинок у Тернополі мів широку громадську працю. У першу чергу звернувши увагу на виховання й матеріальну підтримку нашої шкільної молоді. Тому вклав багато енергії в розбудову бурси ім. Качали, яку особисто він як настоятель. Як парох причинився у великій мірі до оснування майже всіх українських товариств та установ у Тернополі. Маючи на увазі, що організація українського міщанства має підставове значіння у національній розбудові, оснував „Міщанське Брацтво“ та причинився у головній мірі до того, що це товариство вибудувало собі гарний дім, в якому єдина в Тернополі зала для житку українців. Виходячи з тих самих засновків щодо необхідності організації українського міського елементу, оснував товариство ремісників і робітників „Віра“. Оснував „Український Банк“ і працював у ньому як директор і єдиний урядовий. Потім, після розбудови тієї установи, був як до своєї смерті головою П. Надзірної Ради. Великою його заслугою була теж будова власного дому „Українського Банку“. Був одним із членів основи „Будучності“, що веде книжарню та фабрику паперців і туют „Каміна“. Працював як директор тієї установи і втім до останніх днів свого трудовитого життя як голова Надзірної Ради. Колом вже

тільки мимоходом згадати про те, що Покійний причинився до будови інтернату для учнів учительської семінарії, був 40 літ радним міста, був довгі роки директором Міської Комуніальної Каси Оподаткування, то зрозуміємо, що Покійному ми мали зразок громадянського діяча, що не то не цурається ніякої праці, не відмовляється від неї, але сам її вишукує, сам ініціює багато речей, намагаючись заспокоювати усі щоденні національні потреби й усувати недостатки.

О. крил. Громницький ніколи не стояв осторонь від політики. Брав живу участь в українському політичному житті і як член національно-демократичної партії кандидувалася на посаду до віденського парламенту з міста Тернополя. І не багато тоді бракувало, щоб здобув мандат.

Смерть крил. Громницького сколихнула українським громадянством, особливо Тернополем й околиці. Свідчить про це масова участь у похороні. В неділю 27-го листопада перенесено тлінні останки Покійного до церкви. В понеділок 28 українських священників та 6 польських з великою масою народу провели Покійного в останню дорогу на місцевий цвинтар. Зі Львова взяли в похороні участь о. крил. Дамян Лопатинський та о. крил. Юліан Дзєрович. У церкві прощав Покійного тернопільський катехит о. Сембай, біля „Міщанського Брацтва“ представник того товариства, на цвинтарі о. Петро Патрило, парох Перегінська, вихованок бурси ім. Качали в Тернополі. Співав хор „Тернопільського Бояна“. Свідченням великої пошани до о. крил. Громницького та признання за його громадянську працю може бути й те, що кошти похорону перебрали на себе громадські установи „Український Банк“ і кооп. „Будучність“. Вічна Йому Пам'ять!

— о —

Дальші арештування у провіді Комсомолу УССР.

Як подає АТЕ за фінською пресою, в комсомолі УССР почалась велика чистка. Усунено членів центр. виконавчого комітету: Осипенка і Ошкіна та членів осередкової управи: Піпінка, Байдюка і Ольстраха, крім того редакторів „Комсомольської України“ та „Сталінського пламени“. Закликають ім контакт з „буржуазно-

троцьківськими“ елементами та помішування протибольшевських статей.

Крім того ПТУ викрило відділ тайної української націоналістичної організації. Арештовано голову міської ради у Вишніці Киселева з кількома співробітниками.

— о —

З викладавчої сади.

Академічні Вечори Богословського Наукового Товариства: О. крил. Л. Лукиничий: Релігійне життя у вселенській Церкві перед поширенням християнства на Україні. (Львів, 27. XI, зала „Української Бесіди“).

Не тільки апостоли, але й усі перші християни поширювали християнську віру. Навіть погані й невірники причинилися багато до нахрещення поган. Перших християн переслідували безбожніми за те, що вони не признавали державної поганської релігії, не віддавали божеської почести римським царям, що тоді вважалося зрадою і державною зрадою. Одне 300 літ переслідувань незвичайно скріпили християнство. Перші християни не знали поділу на духовних і світських. Роздор між церквами, східною й західною повстав головно з політичних причин. Описав президент зясував історію св. Таїни, хрещення, покаяння, св. Вакхаристії, відгуків св. Літургії, пустинного життя та історію св. св.

Майже двогодинний реферат такого значатного змісту церковних справ, яких є о. крил. Л. Лукиничий, кинув шуму світла на перші християнства.

ЧОВИНКИ.

— Магазин постелі Р. Дакла — Львів, Хорунжого 6, поручає коври, матрази — переробляє коври по 4 зол. матрази по 6 зол. Приймає віра до прання. Тел. 294-81 1850 580-10

— Українські авіації із закордонних радіо-станцій слухають тільки на радіоприймачах фірми „Екомі“, Львів, вул. Сикстуська ч. 29, тел. 263-30

— 950-літні хрещени Українці відзначають свято-вироюська церква у Львові Кашпарові в неділю 4. п. м. великим торжеством при співучасті церковних братств і всіх культурно-освітніх установ у Кашпарові. В год. 10-літ переподрування відоп-

вить архиерейську Службу Божу Преосвященний Кир Нікіта в асисті духовенства. По Службі Божій відбудеться водосвяття та відсвятчення і посвячення пронамітної ювілейної таблиці. В год. 5-й пополузні відбудеться святочна академія в салі читальні „Просвіти“.

— Соаліська Україна і русифікаційна політика Москви. В п'ятницю 2. п. м. в год. 8-й ввечером виступить д-р М. Масюкєвич реферат п. н. „Соаліська Україна і русифікаційна політика Москви“ в салі Українського Наукового Інституту в Берліні.

— Музичне Товариство ім. М. Лисенка у Стрию подає до відома установ та всіх громадян, що дня 7. грудня (не 6, як подано в запрошеннях) п. р. в год. 19.30 відбудеться великий ювілейний концерт у Стрию в салі Народного Дому. У концерті беруть участь: солісти: Гаян Левинська — фортепіан, Іван Понавчич — скрипка, „Дрогобицький Боян“ під диригентурою Богдана Пюрка і „Стрийський Боян“ під управою Петра Будного. Сольові партії відспівують: М. Покотилівна, М. Іваненко, Р. Попель. Фортепіановий супровід обіграв: Н. Кулишська, І. Старосольська і Я. Баранецька. Слово в честь патрона Товариства виступить д-р М. Волошин, реферат про історію Товариства — В. Котівич, слово від комітету — д-р Гарасимів. На вшанування ювілейні запрошення виділяється від деяких установ, громадян і б. учнів побажання та жести на будову Дому Української Культури. За всі ці побажання та жести складаємо сердечну подяку. По концерті оголосямо тих, які не вже виконали і тих, які у дні концерту нас не забули. ПТ. Громадяни зпо-за Стрия зможуть замовити собі місця письменно на адресу: В. Котівич, Стрий, Лелевська 36.

— Опінія про етнічні кваліфікації адвокатів є тайною. Найвищий Суд зняв засадниче становище у справі збереження в тайні опінії про адвокатів на тій голосносі процесу за зневагу проти варшавського адвоката д-ра Г. О. і кількох журналістів, проти яких висі акти обвинувачення б. судовик д-р Й. В. з Кракова. Найвищий Суд відмовився відкрити судові в Крако-

Уконститування Української Парламентарної Репрезентації.

В неділю 27. листопада ц. р. відбулося перше засідання новообраної Української Парламентарної Репрезентації при співучасті всіх послів і сенаторів. На тому засіданні приступлено перш за все до уконститування УПР. Головою УПР обрано одноголосно пос. Василя Мудрого, заступниками голови: послів Володимира Целевича і д-ра Степана Витвицького та сен. Миколу Творидла. Секретарем УПР став пос. Дмитро Великанович, його заступником пос. д-р Гриць Ганкевич.

ві акти з опінією про етнічні кваліфікації підсудного адвоката стаюваши на становищі, що виявлення кваліфікації може спричинити шкоду для держави.

— Новий засуд греко-католицького священника. Перед окружним судом у Самборі відбулася розправа проти о. Євгена Кушника, пароха Пиняні, пов. Самбір. Акт обвинувачення закликає підсудному, що в останніх десятих роках допустився безправно зміни чисто польських прізвищ на українські. Підсудний заперечив винув. Суд засудив о. Кушника на 6 місяців в'язниці без припинення виконання хари.

— Новий „дом людюв“ в Жовтаних. Невдовзі відбулося в Жовтаних пов. Жовка посвячення вугольного каменя під будову нового „людювого дому“. Акт посвячення довершив місцевий польський парох кс. Яків Анклевич. На посвячення прибули польські ділачі і представники повітової адміністраційної влади з відстаростом Теліховським.

— Краєва хроніка. В Настасові пов. Тернопіль 17-літній Михайло Городиский побило важко Мирослава Галайха, який помер. Поліція арештувала обвинувача. — В Охримівцях пов. Збараж земля з камінням приспала підчас праці 24-літнього Ф. Зволінського і 23-літнього М. Тараша. Оба вони помирали.

— Дальша ліквідація масонських лож. Повітове староство у Станіславові припинило діяльність масонської ложі „Ахтлут Бней Брайт“. Поліція забрала документи й опечатала домілку. — В Познані поліція опечатала 3 масонські ложі, одну німецьку і дві жидівські та дві масонські ложі в Іновроцлаві і Кракові. Поліція забрала акти і документи, а майно сконфіскувала.

— Припинили виклади у варшавському університеті. Ендешня академічна молодь у Варшаві оголосила у високих школах „тиждень без жидів“ і згідно з цим гаслом не пускала на виклади студентів жидів. Тому ці останні передали свої індекси студентним жидівкам, щоб вони позбирали підписи на індексах від професорів. Одне це дій маневр студентам жидів не вдалося, бо їх теж не пустили на виклади. Далі ендешні студенти домагалися, щоб до високих шкіл не допущено ні одного студента жидів і щоб вважали усунути жидів професорів, доцентів та асистентів з високих шкіл. До викладавчої сади варшавського університету збігла група ендешних студентів, перервала виклад проф. Гантцельсман і примусила його покинути залу викладач. У зв'язку з цими подіями ректор варшавського університету припинив виклади.

— 15 років за збиство чоловіка. В Сираківцях пов. Перемишль знайшли на пасовиську у вересні п. р. тіло збитого, багатого господаря, Михайла Сидора. Свідство знявало, що Сидора збив Іван Пролак, коханець жінки Сидора, за П. намовою. Трибунал окружного суду в Перемишлі засудив у віаторок 29. п. м. обох по 15 років в'язниці за збиство.

— Трагічна смерть п'ятих хлопців під вибуху міну. Шістьох хлопців з пов. Казлу знайшли на полі міну в часі світової війни. При розбиранні міни вибухла і збила 16-літнього Ст. Яцишина, 18-літнього Ф. Козака і 16-літнього Ф. Греська. Трох їх важко ранених товаришів віднесли до шпиталю, де вже помер 16-літній П. Долировський та 16-літній Володимир Белей. Свідство виявило, що міну зносив на полі один селянин, який приніс її до села і скрив її в горізі свого сусіда. Служа цього сусіда Ст. Яцишин забрав її на поле, щоб оглянути міну і там дійшло до вибуху, що викликало трагічні наслідки.

— Два смертні присуди. Перед трибуналом луцького окружного суду на вшанування сесії в Ковалі відбулася розправа проти 24-літнього Петра Пашкевича з Борисівки і 28-літнього С. Мельника з Лисівки за збиство партійних членів КПЗУ і за комуністичну діяльність. Трибунал засудив обох підсудних на кару смерті.

